

Kärmekallion tuulivoimapuiston osayleiskaava / OAS-vaiheen lausuntojen ja mielipiteiden huomioonottaminen

30.10.2024

Tiivistelmä lausunnoista ja mielipiteistä

Lausunto:	Huomioonottaminen:
Luonnonvarakeskus, 9.6.2023 Luke ei anna lausuntoa tuulivoimapuistohankkeiden osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.	Merkitään tiedoksi.
Museovirasto, 9.6.2023 Pirkanmaan alueellinen vastuumuseo toimii maakunnan kulttuuriympäristöasioista vastaavana viranomaisena ja on asiassa lausunnonantaja.	Merkitään tiedoksi.
Pirkanmaan liitto, 19.6.2023 Hankealue on osoitettu potentiaalisena tuulienergiatuotannolle valmisteilla olevassa vaihemaakuntakaavassa. Koska hankealue sijoittuu vain reilun viiden kilometrin päähän Satakunnasta, Pirkanmaan liitto pitää tärkeänä, että myös Satakuntaliittoa ja Satakunnan museota kuullaan hankkeen kaavoitukseen ja ympäristövaikutusten arviointiin liittyvässä päätöksenteossa. Sähkön siirron vaihtoehtojen osalta reittivaihtoehtojen tarkastelussa ja suunnittelussa tulee huomioida ja kuulla alueella toimivia verkkoyhtiöitä. Toteutettavan ratkaisun perustana tulee olla valmisteilla olevan vaihemaakuntakaavan tavoitteiden mukaisesti sähkönsiirtoverkon kehittäminen ja uusien yhteyksien rakentaminen ympäristön kannalta mahdollisimman vähäisin haittavaikutuksin hyödyntämällä olemassa olevia ja yhteisiä johto- ja maastokäytäviä.	Merkitään tiedoksi. Satakunnan liitto ja Satakunnan museo lisätään osallisiin, ja näiltä pyydetään lausunnot tulevissa kaavavaiheissa. Alueella toimivia verkkoyhtiöitä on kuultu ja keskusteluja jatketaan. Sähkön siirron ratkaisun lähtökohtana käytetään lausunnossa esiin tuotua valmisteilla olevan vaihemaakuntakaavan tavoitteistoa. Sähkön siirron vaihtoehdot eivät edellytä uutta johtoauekaa eikä uusia voimajohtopylväitä

<p>On hyvä huomioida, että Pirkanmaan maakuntakaavassa on hankealueelle sijoittuvaan voimajohtoon osoitettu yhdystien 2492 itäpuolella liittyvä voimalinjan yhteystarve (Suodenniemi-Myllymaa), joka tämänhetkisen tiedon mukaan jää vaihemaakuntakaavan vahvistuttua voimassa olevaksi merkinnäksi.</p> <p>Pirkanmaan liitto pyytää hyödyntämään jatkoselvittelyissä yhtenä lähtötietona Pirkanmaan uhanlaiset lajit ja luontotyypit -selvitystä.</p> <p>Maakuntakaavan merkintöihin liittyen Pirkanmaan liitto pyytää huomioimaan OAS:ssa myös Natura 2000 -verkoston alueen (Kiimajärvi).</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Selvitys otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.</p> <p>Natura 2000- verkoston alue päivitetään OAS:ssa esitettyyn listaukseen. Natura alue huomioidaan osana suunnittelua.</p>
<p>Fintraffic Lennonvarmistus Oy, 16.6.2023</p> <p>Fintrafficin lennonvarmistus antaa ilmailulain 158 § mukaisia lausuntoja lentoesteistä lentoesteluvan hakemista varten. Fintrafficin verkkosivuston aineistoa käyttämällä voi suunnittelija jo etukäteen arvioida kohteelleen mahdollisesti kohdistuvia korkeusrajoituksia.</p>	<p>Fintraffic Lennonvarmistukselta pyydetään lentoestelausunto ja Traficomilta haetaan lupa lentoesteen asettamiseen Ilmailulain mukaisesti.</p>
<p>Puolustusvoimat, 2.logistiikkarykmentti, 26.6.2023</p> <p>Tuulivoimaloiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan arvioidaan perustuen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslauseen. Hankkeelle tulee saada ajantasaisiin hanketietoihin perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslause ennen kaavan hyväksymistä.</p> <p>Pääesikunnalta tulee saada uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista, jos hankkeessa toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyytyslauseen mukaisista tiedoista.</p>	<p>Puolustusvoimilta on saatu puoltava lausunto Kärmevallion hanketta koskien seitsemälle voimalalle. Hankkeelle hankitaan tarvittaessa ajantasaisiin hanketietoihin perustuva hyväksyttävyytyslause ennen kaavan hyväksymistä.</p> <p>Merkitään tiedoksi. Kaavamääräysten mukaisesti ennen tuulivoimalan rakennusluvan myöntämistä on toteuttamiseen liittyvistä suunnitelmista pyydettävä vielä lausunto Puolustusvoimilta.</p>

<p>Ilmatieteen laitos, 23.6.2023</p> <p>Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Digita Oy, 26.6.2023</p> <p>Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:</p> <p>-hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja</p> <p>-tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.</p>	<p>Hankevastaava laatii lausunnossa esitetyn suunnitelman.</p> <p>Hankevastaava vastaa mahdollisten häiriöiden poistamisen kustannuksista.</p>
<p>Metsäkeskus 28.6.2023</p> <p>Alueen metsien ottaminen muuhun kuin metsätalouden käyttöön tulee olla mahdollisimman vähäistä.</p> <p>Tuulivoimaloiden sijoittelussa tulee huomioida luonnon monimuotoisuudelle arvokkaat kohteet, joten kaavakartalla ei ole tarpeellista esittää -luo alueita. Mikäli -luo alueet esitetään</p>	<p>Suunnittelualue tulee säilymään pääasiassa metsätalouskäytössä, eikä kaava estä metsätalouden harjoittamista. Tuulivoimapuiston rakentamisen aikaisessa vaiheessa kunkin tuulivoimalan ympäriltä raivataan puusto noin 1-2 hehtaarin alueelta. Osa raivatusta alueesta saa palautua metsätalouskäyttöön rakentamisen jälkeen. Huoltotiet vaativat n. 9 metrin leveydeltä puutonta aluetta, mutta paikoin liittymä- tai kaarrealueilla tien leveys voi olla suurempikin. Nykyistä tiestöä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Arvokkaat luontokohteet on huomioitu tuulivoimaloiden sijoittelussa. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä alueina (luo) on osoitettu Metsäkeskuksen</p>

<p>kartalla tulee nämä esittää informatiivisena ja metsätaloutta ohjaavat suojelumääräykset poistaa.</p> <p>Teihin ja voimalinjoihin tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää jo olemassa olevia rakenteita ja alueita.</p> <p>Teiden lisärakentamisella ei saa heikentää metsätalouden harjoittamisen edellytyksiä kaava-alueen metsätiloilla.</p> <p>Maanrakennuksen ja maa-ainesten oton yhteydessä tulee selvittää happamien sulfaattimaiden sijainti ja huolehtia mahdollisten haittojen minimoinnista.</p> <p>Alueella tehtävistä hakkuista on tehtävä metsänkätöilmoitus.</p> <p>Suomen metsäkeskus esittää, että kaavan vaikutukset metsäpinta-alaan, puuston hiilensidontaan ja metsätalouteen arvioidaan.</p>	<p>rajaamat Metsälain 10 §:n mukaiset kohteet sekä luontoselvityksessä luontokohteiden luokittelun mukaan rajatut lainsäädännöllä turvatut kohteet. Kaavaluonnoksessa ei ole annettu tarkempia suojelumääräyksiä.</p> <p>Olemassa olevien rakenteita on hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan. Sähkönsiirto vaihtoehdot eivät edellytä uutta johtoauekea eikä uusia voimajohtopylväitä.</p> <p>Huomioidaan suunnittelussa.</p> <p>Suunnittelualue sijoittuu GTK:n happamat sulfaattimaat aineiston ulkopuolelle. HaSu-maat huomioidaan osana yksityiskohtaisempaa suunnittelua.</p> <p>Hakkuista tehdään metsänhakuilmoitus Metsälain mukaisesti.</p> <p>Vaikutukset on arvioitu osana kaavoitusta ja ympäristövaikutusten arviointia.</p>
<p>Caruna Oy, 28.6.2023</p> <p>Tuulivoimapuiston osayleiskaavan suunnittelualueella sijaitsee Caruna Oy:n 20 kV:n ja 0,4 kV:n jakeluverkkoa.</p> <p>Mikäli Carunan sähköverkkoon kohdistuu siirtotai muutostarpeita, vastaa muutosta haluava taho muutuskustannuksista kokonaisuudessaan. Johtojen siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti. Tarvittavat muutokset tai siirrot Carunan sähköverkossa toteuttaa Caruna.</p> <p>Tuulipuiston liittämisestä Carunan verkkoon tulee neuvotella Carunan kanssa. Tuulipuiston liitettävyyden Caruna Oy:n sähköverkkoon tarkastellaan ennen lopullisen liittymissopimuksen tekemistä. Tarkempi liittymistapa, liittymispiste ja liitettävä sähköteho määritellään liittymissopimuksessa.</p>	<p>Caruna Oy:n jakeluverkko on huomioitu osayleiskaavan laadinnassa.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>

Pirkanmaan ELY-keskus, 29.6.2023

Kaavoitustilanne

Vaihemaakuntakaava on vasta valmistelussa, joten lainvoimaisesti alueiden käyttöä ohjaa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. ELY-keskus toteaa, että Kärmevallion kaavoituksen edetessä tulee esittää perustelu maakuntakaavan ohjauksesta poikkeamisesta. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suunnittelualan sijoittumista tulisi vielä arvioida, jotta maakuntakaavassa osoitettuja suojelualueita ei vaaranneta.

Vaikutukset

Liikenteen ja maanteiden osalta tuulivoimarakentaminen vaatii kattavaa ja laaja-alaista tarkastelua, joka tulee sisällyttää vaikutusten arviointiin ja kaavoitusprosessiin.

Kaavoituksen ilmastovaikutuksia voidaan arvioida esimerkiksi Kilva-työkalulla. Ilmastovaikutusten lisäksi kaavoituksessa tulisi huomioida ilmastonmuutokseen sopeutuminen pitkällä aikavälillä. Ilmastovaikutuksista tulisi erottaa omaksi tarkasteluosakseen ilmanlaatuun aiheutuvat vaikutukset etenkin rakentamisen aikana.

Vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös mahdolliset yhteisvaikutukset muiden vaikutusalueelle rakentuvien hankkeiden kanssa niiltä osin kuin se on mahdollista.

Vaikka suunnitteluala ei sijoitu pohjavesialueille, tulee pohjavesialueiden sijainnit huomioida ja kartoittaa mm. sähkönsiirtoreittien ja mahdollisten uusien tiestöjen osalta.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssä on osoitettu maakunnalliset ja seudulliset tuulivoima-alueet, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita. Tätä pienemmistä tuulivoima-alueista päätetään kuntatasolla. Maakuntakaavassa alue on osoitettu maaseutualueeksi, jonka yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Kärmevallion alueelle suunnitellaan korkeintaan 7 voimalaa, joka on maakuntakaavan mukaisesti vaikutuksiltaan paikallista maankäyttöä. Suunnittelussa on huomioitu alueen läheisyyteen maakuntakaavassa osoitetut suojelualueet sekä arvioitu alueen rakentamisen mahdolliset vaikutukset niihin.

Vaikutusten arviointi liikenteen ja maanteiden osalta on tehty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä.

Ilmastovaikutukset on selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä. Lausunnossa esiin tuodut asiat on huomioitu arvioitaessa vaikutuksia ilmastoon ja ilmanlaatuun.

Vaikutusten arvioinnissa on huomioitu ja arvioitu mahdolliset yhteisvaikutukset.

Pohjavesialueet on huomioitu suunnittelussa.

<p>Kärmekallion tuulivoimahankkeen suunnittelualueella sijaitsee käytöstä poistettu kaatopaikka, jonka osalta tulee erityisellä tarkkuudella selvittää rakentamisen aiheuttamia vaikutuksia.</p>	<p>Käytöstä poistettu kaatopaikka sijoittuu rakentamisen ulkopuolelle. Kaatopaikka sekä rakentamisen vaikutukset selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-prosessia.</p>
<p>Etenkin suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvien maakuntakaavassa esitettyjen suojelualueiden osalta tulee kiinnittää erityistä huomiota luontoarvojen säilymiseen. Luontovaikutuksia laadittaessa tulee myös kaavoituksen osalta ottaa huomioon yhteisvaikutukset sekä tuulivoimarakentamisen aiheuttama muu rakentaminen (mm. sähkönsiirtolinjat, sisäinen tiestö) ja sen luontovaikutukset.</p>	<p>Vaikutukset suojelualueisiin sekä muut luontovaikutukset on arvioitu ja arviointeja laadittaessa on huomioitu yhteisvaikutukset ja voimaloiden lisäksi muu rakentaminen lausunnon mukaisesti.</p>
<p><u>Liikenne ja maantiet</u> Tuulivoimaloiden etäisyyden maanteistä tulee täyttää Väyläviraston Tuulivoimalaohjeessa 8/2012 esitetyt etäisyysvaatimukset.</p>	<p>Tuulivoimaloiden sijoittelussa on huomioitu etäisyysvaatimukset.</p>
<p>Tuulivoimaloiden osat kuljetetaan maanteillä erikoiskuljetuksina, mikä edellyttää nk. erikoiskuljetuslupaa Pirkanmaan ELY-keskukselta.</p>	<p>Kuljetuksiin haetaan erikoiskuljetuslupa.</p>
<p>Mikäli rakentaminen tai käyttö edellyttää maanteiden ja siltojen parantamistarpeita sekä liittymien rakentamis- ja parantamista, kuuluu niiden suunnittelu ja toteuttaminen tuulivoima-alueen toimijalle. Liittymien rakentaminen ja parantaminen maanteillä sekä muut maanteille tehtävät parantamis- ja purkamistoimenpiteet edellyttävät ELY-keskuksen lupaa.</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Maanteillä mahdollisesti tehtävistä toimenpiteistä haetaan ELY-keskuksen lupa.</p>
<p>Uusien liittymien rakentaminen tai olemassa olevien liittymien käyttötarkoituksen muuttaminen edellyttää ELY-keskuksen lupaa.</p>	<p>Lausunnon mukainen lupa haetaan tarvittaessa.</p>
<p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tulee lisätä saavutettavuusselvityksen laadinta sekä liikenteellisten vaikutusten arviointi. Saavutettavuusselvityksen sisältöä on kuvattu selvityksessä <i>Tuulivoimarakentaminen tienpitäjän näkökulmasta</i>, ELY Raportteja 10/2023.</p>	<p>Hankkeelle on laadittu saavutettavuusselvitystä tarkempi kuljetusreittisuunnitelma osana kaavoitusta ja YVA-prosessia.</p>

<p>Sastamalan riistanhoitoyhdistys, 29.6.2023</p> <p>Tuulivoiman rakentamiseen ja tuotantoon todennäköisesti liittyy riistaeläimiin ja riistatalouden harjoittamiseen vaikuttavia seikkoja, jotka on otettava huomioon alueen suunnittelussa ja tuulivoimaloiden käytännön toiminnassa.</p> <p>Suunnitellun tuulivoimapuistoalueen pääosa on vuokrattu metsästyskäyttöön paikallisille metsästysseuroille. Sastamalan Riistanhoitoyhdistys edellyttää, että metsästys sallitaan myös jatkossa suunnitellulla tuulivoimapuistoalueella maanomistajien ja metsästäjien sopimalla tavalla. Alue on merkittävä hirvieläinten talvilaidunalue. Mikäli metsästystä rajoitetaan, kasvavat taimikkotuhot tuulipuistossa ja sen ympäristössä merkittävästi.</p> <p>Metsästäjät ovat saaneet käyttää alueen metsäautotieverkostoa, joka edesauttaa mm. hirvijahtien turvallista toteuttamista, saaliin kuljetusta sekä riistanhoitoa. Tämän käytännön metsästäjät toivovat jatkuvan. Lisäksi alueen metsästäjiä toimii viranomaisten apuna SRVA-tehtävissä (suurpetovirka-apu) Kolareissa vahingoittuneita eläimiä jäljitetään usein metsäautotieverkostoa hyväksikäyttäen. Alueen tiestöä tarvitaan myös tähän toimintaan.</p> <p>Suunnitellusta tuulivoimapuistoalueesta 2,3 km:n päässä sijaitseva Myllymaan Erämiesten ampumarata on huomioitava kaavavalmistelussa. Ampumaradan toiminta on turvattava myös alueen kaavoituksessa ja mahdollisessa tuulivoimapuiston jatkosuunnittelussa. Ampumaradan ampumasuunnat ovat suunnitelluista tuulivoimaloista pois päin.</p>	<p>Alueen suunnittelussa on huomioitu riistaeläimet sekä riistatalous. Osana hankkeen ympäristövaikutusten arviointia on arvioitu rakentamisen vaikutuksia ko. aihealueisiin, ja tulokset huomioitu alueen suunnittelussa.</p> <p>Tuulivoimapuisto ei estä alueella liikkumista, eikä alueella metsästämistä tulla rajoittamaan. Metsästys voi jatkua maanomistajien ja metsästäjien sopimalla tavalla. Rakentuneet tuulivoimalat voivat kuitenkin aiheuttaa tarvetta ampumasuuntien muuttamiseen, erityisesti latvalinnustuksessa. Metsästyslain mukaisesti metsästys ei saa aiheuttaa vaaraa tai vahinkoa toisen omaisuudelle.</p> <p>Rakentamisen aikana alueella liikkumista rajoitetaan paikoin tavanomaisen rakennustyömaan tavoin. Tuulivoimapuiston toiminnan aikana tiestön käyttöön ei kohdistu rajoituksia, jolloin metsäautotiet ja alueen mahdollinen uusi/parannettava tieverkko on käytettävissä lausunnossa esiin tuotuihin toimintoihin.</p> <p>Ampumarata on huomioitu osana ympäristövaikutusten arviointia ja osayleiskaavoitusta. Suunnitellusta rakentamisesta ei kohdistu ampumaradan käyttöä rajoittavia vaikutuksia.</p>
<p>Fingrid Oyj, 30.6.2023</p> <p>Tuulivoima-alueen reunassa sijaitsevat Fingridin 400 kV (kilovoltin) voimajohto Ulvila-</p>	<p>Suunnittelussa on huomioitu lähialueelle sijoittuvat voimajohtot.</p>

<p>Kangasala ja 110 kV voimajohto Harjavalta-Melo. Niitä varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus 56 metriä leveälle johtoalueelle. Johtoalue muodostuu 65 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean molemmin puolin olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Rakennusrajoitusalue kattaa koko voimajohtoalueen.</p> <p>Tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden (maksimikorkeus = napakorkeus + lavan pituus) määrittämän etäisyyden päähän johtoalueen ulkoreunasta mitattuna.</p> <p>Voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa olla ristiriidassa ympäristön sähköturvallisuuden kanssa eikä se saa aiheuttaa vaaraa voimajohdon käytölle ja kunnossa pysymiselle. Voimajohtoalueelle ei voida sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. Em. rakenteet tai laitteet eivät pääsääntöisesti saa olla yli 2 m korkeita.</p> <p>Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.</p>	<p>Tuulivoimaloiden sijoittelussa on huomioitu lausunnossa esitetty vähimmäisetäisyys.</p> <p>Huomioidaan tarkemmassa suunnittelussa.</p> <p>Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen mahdollisesti sijoittuvasta rakentamisesta pyydetään risteämälausunto.</p>
<p>Pirkanmaan pelastuslaitos, 30.6.2023</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole arvioitu riittävällä tasolla onnettomuus- ja vaaratilanteita ja niiden aiheuttamia vaikutuksia ihmisille ja ympäristölle. Jatkosuunnittelussa tulisi huomioida muun muassa seuraavat riski- ja vaaratekijät, niiden aiheuttamat vaikutukset sekä toimenpiteet, joilla ehkäistään kyseisen vaaratilanteen syntyminen:</p> <p>-Onnettomuustilanteissa rikkoutuneita lapojen osia voi lentää useiden satojen metrien päähän voimalasta sekä normaalitilanteissa lavoista irtoavat jäät voivat pudotessaan aiheuttaa vaaraa ihmisille.</p>	<p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on maankäyttö ja rakennuslain (63 §) edellyttämä kaavoituksen osana laadittava suunnitelma, jossa esitetään hankkeen perustiedot sekä kuvataan osallisten mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun sekä suunnitelma kaavan vaikutusten arvioinnista. Vaikutukset on arvioitu tarkemmin ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) ja kaavaselostuksessa, joissa arvioidaan myös mahdollisten onnettomuustilanteiden vaikutuksia.</p>

<p>-Maaston paloherkkyyteen tulee kiinnittää huomiota jatkosuunnittelussa.</p> <p>-Voitelu- ja muita vastaavia aineita voi valua onnettomuustilanteissa maaperään ja pilata sitä suureltakin alueelta.</p> <p>-Tuulivoimalat ja sähköasemat tulisi varustaa savun havaitsemiseen perustuvalla palonilmaisulaitteistolla sekä automaattisella sammutuslaitteistolla.</p>	
<p>Suomen Erillisverkot, 6.7.2023</p> <p>Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkkoperaattoripalvelut liiketoimintaan.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

Mielipide 1

Ilmoittaudumme tässä yhteydessä Kärmevallion yleiskaavoituksen osalliseksi. Olemme alueen maanomistajia ja yrittäjiä. Meille on veloituksetta toimitettava kaikki kaavoitukseen ym. liittyvä materiaali kirjallisena välittömästi sen valmistuttua ja varattava mahdollisuus lausuntoihin. Edellytämme mahdollisuutta osallistua kuulutuksessa mahdollistetulla tavalla ao. kaavan valmisteluun ja saada viranomaisneuvotteluiden materiaalin ja pöytäkirjat ilman eri pyyntöä.

Vastine:

Kallioniemen Erätila voidaan lisätä osallisiin.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaikilla alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun. Kaavaluonnos sekä -ehdotus tullaan asettamaan OAS:ssa esitetyllä tavalla yleisesti nähtäville, jolloin osallisilla on mahdollisuus esittää suunnitelmasta mielipiteensä/muistutuksensa. Asiakirjat on saatavissa julkisuuslain mukaisesti.

Osallisista puuttu asukkaiden yhteenliittymä Kiimajärven kyläseura ry, Tuulivoimatyöryhmä, Kiikoisten alueen metsästysyhdistykset, Äetsän yrittäjät ry. Asiakirjaan merkitty metsänhoitoyhdistys on virheellinen, alueella toimii MHY Satakunta.

Vastine:

Ehdotetut tahot voidaan lisätä osallisiin.

Alueelle on haettu kaksi rakennuslupaa ja ne ovat osittain kytkennässä elinkeinotoimintaamme. Lupahakemukset on jätetty yli 1,5 vuotta ennen Kärmevallion kaavoituksen vireille tuloa ja ne ovat käsittelyssä. Rakennuspaikat tulee merkitä yleiskaavaan ja ne on todettava OAS:ssa. Elinkeinomme harjoittamismahdollisuus on turvattava kaavan valmistelussa.

Vastine:

Tuulivoimapuiston alueelle on jätetty/aloitettu kahta lomarakennusta koskevien rakennuslupaihin liittyvien tietojen ja asiakirjojen täydentäminen lupapisteeseen vuoden 2021 aikana. Varsinaisesti

luvut on jätetty käsiteltäväksi 7.1.2022, joista toinen vajavaisilla tiedoilla. Kyseisellä alueella jonne rakennuslupia on haettu, on aloitettu jo vuonna 2020 maanomistajien kanssa neuvottelut alueiden vuokraamisesta tuulivoimapuiston rakentamiseen. Kärmevallion tuulivoimapuiston suunnittelusta on oltu yhteydessä kaupunkiin ensikerran 14.1.2021 ja esitys tuulivoimapuiston käynnistämistä on käsitelty ensimmäisen kerran ympäristölautakunnassa 14.12.2021. Kaavoituksen käynnistäminen on hyväksytty kaupunginhallituksessa 30.5.2022. Tuulivoimapuistohankkeen takia kaupungin näkemyksen mukaan lomarakennushankkeet tulisi käsitellä yleiskaavoituksessa tai suunnittelutarveratkaisuna.

Toista rakennuslupaa koskien hakija on jättänyt suunnittelutarvehakemuksen 15.8.2022, joka on käsitelty ympäristölautakunnassa 27.9.2022. Lautakunta ei myöntänyt haettua suunnittelutarveratkaisua. Toista rakennuslupaa koskien hakija ei suostunut hakemaan suunnittelutarveratkaisua. Koska hakija ei suostunut hakemaan suunnittelutarveratkaisua, rakennustarkastaja teki lupahakemuksesta kielteisen rakennuslupapäätöksen 26.10.2022. Päätöksestä hakija teki oikaisukehotuksen ympäristölautakunnalle, joka hylkäsi oikaisuvaatimuksen 13.12.2022. Hakija on valittanut päätöksestä.

Hallinto-oikeus on päätöksellään hylännyt valitukset. Lisäksi hallinto-oikeus katsoo, että rakennuskieltopäätöksessä tarkoitettun alueen kaavoitus on tullut vireille Sastamalan kaupunginhallituksen päätöksellä 30.5.2022 (§ 113) alueen osayleiskaavoituksen käynnistämistä. Näin ollen sillä seikalla, että rakennuskieltopäätöksen tekohetkellä hallinto-oikeudessa on ollut vireillä valitus, joka on koskenut muun ohella osayleiskaavoituksen käynnistämistä rakennuskieltopäätöksessä tarkoitettulle alueelle, ei ole merkitystä arvioitaessa kaavoituksen vireillä oloa.

Rakennushankkeet estäisivät ainakin merkittävältä osin tuulivoimapuiston toteuttamisen, joten rakennuspaikkoja ei osoiteta Kärmevallion tuulivoimapuiston osayleiskaavassa.

Merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia ovat mm. tuulivoimaloiden lavoista irtoavat jääpaakat, jotka saattavat vaarantaa työturvallisuutta jopa satojen metrien päässä tuulivoimaloista. Suojaetäisyys teihin ja naapurikiinteistöihin tulee olla yli 300 metriä.

Vastine:

Tuulivoimaloihin ei liity merkittäviä onnettomuusriskejä ja niiden vaikutukset turvallisuuteen ovat hyvin vähäisiä. Talviaikaan tietyissä sääoloissa tuulivoimaloiden rakenteisiin ja lapoihin kertyvä lumi ja jää voivat irrotessaan aiheuttaa vaaraa alueella liikkuville. Kiinteisiin rakennelmiin muodostuva jää putoaa irrotessaan suoraan voimalan alapuolelle, mutta pyörivistä lavoista irtoava jää voi lentää kauemmas. Irtoavasta jäästä aiheutuvat riskit ovat kuitenkin hyvin epätodennäköisiä. Muun muassa Ruotsin ympäristöoikeuden päätöksen (M 3735–09) mukaan riskit tuulivoimaloista irtoavista osista tai jäiden irtoamisesta ovat ”häviävän pienet”. Ympäristöoikeus perustelee sitä muun muassa sillä, että myös Suomea koskevan EU:n koneidirektiivin 5 artiklan mukaan koneiden valmistajien on täytettävä direktiivin mukaiset turvallisuus- ja terveysvaatimukset. Lisäksi mahdollisista riskeistä on ilmoitettava käyttäjälle, mikäli sellaisia on. Alueelle tulee mm. jään putoamisesta varoittavia kylttejä.

Asukaskysely on toteutettava kirjekyselynä kaikille kohdealueen maanomistajille ja alle 3 km kaava-alueesta asuville sekä maisemahaittojen ja äänihaittojen kohteeksi joutuville kauempanakin. Kirjeissä on oltava maksuton palautuskuori. Alueen asukkaista huomattava osa on iäkkäitä henkilöitä, joilla ei ole valmiutta vastailta nettikyselyihin.

Vastine:

Asukaskysely on toteutettu kaavoituksen kanssa samanaikaisesti laadittavan ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) yhteydessä sähköisenä Webropol-kyselynä huhtikuussa 2024. Kyselyn vastauslinkkiä jaettiin kaupungin verkkosivuilla tiedotteena, joka julkaistiin 4.4.2024 ja kyselyn QR-koodi oli Tyrvään Sanomissa ja Alueviestissä 10.4.2024. Kysely oli lisäksi vastattavissa Sastamalan kirjastossa.

Yhteisvaikutus Ajostenkankaan tuulivoima-alueen kanssa on otettava tarkasteluun jo heti alkuvaiheessa. On selvittävä yhteisvaikutus mm. valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen ja erityisesti Pyhän Olavin kirkon historialliseen kokonaisuuteen. On otettava huomioon yhteisvaikutus Kokemäen Kouvatsalle suunniteltuun yli 10 tuulivoimalan kokonaisuuteen. On selvittävä yhteisvaikutus Kärnekallion alueen välittömään läheisyyteen mahdollisesti rakennettavien aurinkovoiman tuotantoalueiden kanssa. Tämä koskee myös sähkönsiirtosuunnitelmia.

Vastine:

Ajoksenkankaan suunniteltu tuulivoima-alue ja muut suunnittelussa olevat hankkeet sekä mahdolliset yhteisvaikutukset on huomioitu alueen kaavoituksessa sekä YVA-menettelyssä.

Alueella on aktiivinen kalasääsken pesä, suojaetäisyys siitä voimalarakennuksiin on oltava 2 km. Merikotkahavaintoja alueelta on runsaasti. Metson soidinalueita on mm. Portaanpäässä ja Krouvisuolla. Korkeakallion alueella on runsas metsäkanalintukanta. Lepakoita esiintyy erityisesti alueen länsireunan tuntumassa.

Vastine:

Alueelle on laadittu luontoselvityksiä vuosien 2022 ja 2023 aikana. YVA-menettelyn yhteydessä laadittavia selvityksiä ovat mm. lepakkoselvitys, metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi, päiväpetolintuselvitys sekä lintujen kevät- ja syysmuuton tarkkailu. Selvitysten perusteella on tehty vaikutusten arvioinnit asiantuntija-arvioilla, joita on hyödynnetty osayleiskaavoituksessa.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä vaikutukset on tarkasteltu kokonaisvaltaisesti YVA-lain ja -asetuksen edellyttämässä laajuudessa. Kaavoituksen vaikutusten arviointi perustuu Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Suunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaavassa osoitetuista toiminnoista ei aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Kaavan käynnistyspäätös KH 30.5.2022 ei ole lainvoimainen. Tämä tulee todeta OAS:ssa.

Vastine:

Sastamalan kaupunginhallitus on hyväksynyt Kärnekallion osayleiskaavoituksen käynnistämisen kokouksessaan 30.5.2022. Kaava on tullut vireille kuulutuksella 24.5.2023.

Kaavan käynnistämispäätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen, mutta valitus on vedetty pois syksyllä 2023, joten kaavan käynnistämispäätös on lainvoimainen.

Luontoselvityksissä tulee tukeutua paikallisiin harrastajiin ja heidän havaintoihinsa. Nämä ryhmät on merkittävä kaavan osallisiksi. Annamme yhteystietoja pyydettyä.

Vastine:

Alueelle tehtävät luontoselvitykset perustuvat asiantuntijoiden tekemiin maastoselvityksiin. Lisäksi arviointityössä on hyödynnetty kaikkea hankealueelta sekä sen ympäristöstä olemassa

olevaa havainto- ja kirjallisuustietoa, viranomaisilta saatavaa materiaalia sekä metsästäjähaastatteluja.

Sastamalan kaupunginvaltuuston päättämissä tuulivoiman sijoittumisen ehdoissa on, että melumittaukset toteuttaa riippumaton taho. Kuinka tämä aiotaan toteuttaa? Kuinka melumallinnusten teko kilpailutetaan ja minkälaisia lähtöolettamuksia mm. varmuusmarginaali, melumallinnukselle asetetaan? Tämä menetelmä ja prosessi tulee kuvata OAS:ssa.

Vastine:

Tuulivoimamelun mallintamisessa noudatetaan Ympäristöministeriön (2014) ohjetta "Tuulivoimaloiden melun mallintaminen". Tuulivoimaloiden meluvaikutukset on arvioitu asiantuntija-arviona WindPRO-ohjelmalla suoritetun mallinnuksen pohjalta. Tuulivoimaloiden melu on mallinnettu siten, että huomioidaan voimalaitosten ominaisuudet. Mallinnuksessa käytettävien tuulivoimaloiden ominaisuudet perustuvat hankkeesta vastaavan valitsemaan voimalaitostyyppiin. Tuulivoimalan melupäästön lukuarvoon on lisätty varmuusarvona 2 dB takuarvon saamiseksi.

Melumallinnuksen on laatinut FCG. Melumallinnuksessa käytettävät tarkemmat tiedot on esitetty meluselvitysraportissa.

Vuohijoen kaatopaikka oli yhtenä perusteluna yli 300 metrin päähän haetun rakennusluvan estämisessä. Kuinka tämä kaatopaikka ei muka vaikuttaisi tuulivoimaloiden vaatimien valtaviin perustusten ja maansiirtojen toteuttamiseen? Vuohijoen kaatopaikka on otettava OAS:ssa erityisen tarkastelun alle. Kaatopaikan lähelle rakennettavat tuulivoimalat muuttavat myös ilmavirtauksia ja kaatopaikan hajuhaitat saattavat kulkeutua pitkälle. Sitä syystä tuulivoimaloita ei tule rakentaa kaatopaikan lähelle. Asia on selvitettävä perusteellisesti OAS:ssa ja YVA:ssa. Jos kaatopaikan lähialueet aiotaan ottaa tuulivoimarakentamiseen tai alueella tehdään muuta kaivamista, niin koko kaatopaikka-alueen maa-aines tulee viedä ongelmajätelaitokseen käsiteltäväksi.

Vastine:

Käytöstä poistetun kaatopaikan sijoittuminen suunnittelualueelle päivitetään OAS:aan. Kaatopaikka on huomioitu alueen suunnittelussa sekä voimalapaikkojen sijoittelussa. Käytöstä poistettu kaatopaikka sijoittuu rakentamisen ulkopuolelle. Kaatopaikka sekä rakentamisen vaikutukset on selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä.

Nykyisen siirtolinjan rinnalle on suunnitelmia rakentaa uusi siirtolinja, jota on käytetty yhtenä perusteena toisen rakennusluvan estämiselle/perustelutekstissä. Tämä kaupungin faktana ilmoittama asia tulee ottaa huomioon mm. siirtolinjan suojaetäisyyttä kasvattavana (80-100 metriä) tekijänä. Tuulivoimaloiden rakennuspaikkojen tulee sijaita yli 550-570 metriä nykyisen siirtolinjan keskeltä laskien, jotta uuden siirtolinjan rakentamiselle ei synny estettä. Vai aikooko kaupunki seuraavassa vaiheessa kiistää tämän oman virallisen lausumansa ja todistaa, ettei sitä "oikeudettomana" voida käyttää kaavasunnittelun parametrinä?

Vastine:

Alueelle sijoittuvat sekä sinne suunnittelussa olevat siirtolinjat ja niiden vaatimat suojaetäisyydet on huomioitu osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä.

Fingridin omistamien voimajohtojen osalta, tuulivoimalat tullaan sijoittamaan vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden (maksimikorkeus = napakorkeus + lavan pituus) määrittämän etäisyyden päähän johtoalueen ulkoreunasta mitattuna Fingridin ohjeistuksen mukaisesti.

Muiden tahojen omistamien voimajohtojen osalta suojaetäisyyksistä neuvotellaan tarvittaessa voimajohtojen omistajan kanssa. Lähtökohtana suojaetäisyyksissä toimii kuitenkin Fingridin ohjeistus.

Tuulivoimapuiston sähkönsiirtovaihtoehdot eivät edellytä uutta johtoauekaa eikä uusia voimajohtopylväitä, vaan tarvittavat sähkönsiirron liityntäjohdot sijoitetaan olemassa oleviin voimajohtopylväisiin, joka voidaan toteuttaa esimerkiksi lisäämällä uusia haruksia olemassa oleviin johtopylväisiin ja asentamalla uusi voimajohto näihin haruksiin.

Tuori (Oy?) on ilmoittanut maanomistajille 14.6.2023 pidetyssä tilaisuudessa Eurowindin edustajien läsnäollessa, että rakennuttajayhtiö suunnittelee rakentavansa uuden raskarakenteisen n. 16 metriä leveän tien Vuohijoesta Portaanpään tietä kohden itä-länsisuunnassa Teerinevan poikki. Uusi tie on ajateltu kulkevan ilmeisesti aivan kaatopaikka-alueelta sivuten. Kaatopaikka-alueelle tulee varata vähintään 500 metrin suoja-alue eikä isoihin maansiirtotöihin tule ryhtyä. Erityinen huomio tulee kiinnittää valumavesiin puroissa ja ojissa alajuoksulla.

Vastine:

Entinen kaatopaikka sekä tarvittava suojaetäisyys on huomioitu alueen suunnittelussa (sis. tiesuunnitelmat) sekä voimalapaikkojen sijoittelussa. Käytöstä poistettu kaatopaikka sijoitettu rakentamisen ulkopuolelle. Kaatopaikka sekä rakentamisen vaikutukset on selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä.

Kiviaineksen ottosuunnitelma tulee kirjata näkyviin OAS:ssa: Säskylän vastaavassa hankkeessa aiotaan louhia ”kymmeniä tuhansia, jopa 80 000 kuutiometriä kiviainesta voimaloiden ja teiden pohjiin. Louhinnan ja murskauksen ympäristövaikutukset tulee ottaa jo tässä vaiheessa OAS tarkasteluun.

Vastine:

Rakentamiseen tarvittavat maamassat sekä louhinta on huomioitu osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä. Maamassojen otto- tai louhinta-alueet eivät ole tiedossa vielä tässä vaiheessa hankesuunnittelua ja maamassat voidaan tuoda alueelle myös alueen ulkopuolelta. Rakentamisessa tarvittavat kiviainekset pyritään saamaan mahdollisimman läheltä hankealuetta. Maa-ainesten ottaminen edellyttää yleensä maa-aineslain mukaisen luvan. Lupamenettelyn yhteydessä varmistetaan, ettei ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslaissa säädettyjen ympäristörajoitusten kanssa.

Emme tule sallimaan, että omistamamme kiinteistön läpi kulkevassa ojassa tapahtuu minkäänlaista valumavesien/kuormituksen lisäystä tai muutosta.

Vastine:

Asia huomioidaan alueen suunnittelussa. Rakentamisen vaikutukset pinta- ja valumavesiin on arvioitu osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä.

Mielipide 2

Tuulivoimatyöryhmä osallisiin. Meille on veloituksetta toimitettava kaikki kaavoitukseen yms. liittyvä materiaali kirjallisena välittömästi sen valmistuttua ja meille on varattava mahdollisuus lausuntoihin.

Kärmevallion OAS:n osallisten lista on monelta osin puutteellinen ja virheellinen. Sekin osoittaa heikkoa alueen tuntemusta. Osallisista puuttuu myös asukkaiden yhteenliittymä Kiimajärven kyläseura ry, Tuulivoimatyöryhmä, Kiikoisten alueen metsästysyhdistykset, Äetsän yrittäjät ry. Asiakirjaan merkitty metsänhoitoyhdistys on virheellinen, alueella toimii MHY Satakunta.

Vastine:

Esitetyt tahot lisätään osallisiin.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaikilla alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun. Kaavaluonnos sekä -ehdotus tullaan asettamaan OAS:ssa esitetyllä tavalla yleisesti nähtäville, jolloin osallisilla on mahdollisuus esittää suunnitelmasta mielipiteensä/muistutuksensa. Asiakirjat on saatavissa julkisuuslain mukaisesti.

OAS:sta suora lainaus: ”Suunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaavassa osoitetuista toiminnoista ei aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka kohdistuisivat kaava-alueen luonnonympäristöön, eläimistöön ja linnustoon, ympäröivän alueen asukkaisiin, alueella harjoitettavaan maa- ja metsätalouteen tai muihin elinkeinoin. Mitä tämä tarkoittaa, erityisesti kohta ”muihin elinkeinoin”? Alueelle on haettu kaksi rakennuslupaa ja ne ovat osittain kytkennässä elinkeinotoimintaamme. Lupahakemukset on jätetty yli 1,5 vuotta ennen Kärmevallion kaavoituksen vireille tuloa ja ne ovat käsittelyssä. Rakennuspaikat tulee merkitä yleiskaavaan ja ne on todettava OAS:ssa. Elinkeinomme harjoittamismahdollisuus on turvattava kaavan valmistelussa.

Vastine:

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:ssä on lueteltu ne asiat, joiden suhteen suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset tulee arvioida.

Tuulivoimapuiston alueelle on jätetty/aloitettu kahta lomarakennusta koskevien rakennuslupiin liittyvien tietojen ja asiakirjojen täydentäminen lupapisteeseen vuoden 2021 aikana. Varsinaisesti luvat on jätetty käsiteltäväksi 7.1.2022, joista toinen vajavaisilla tiedoilla. Kyseisellä alueella jonne rakennuslupia on haettu, on aloitettu jo vuonna 2020 maanomistajien kanssa neuvottelut alueiden vuokraamisesta tuulivoimapuiston rakentamiseen. Kärmevallion tuulivoimapuiston suunnittelusta on oltu yhteydessä kaupunkiin ensikerran 14.1.2021 ja esitys tuulivoimapuiston käynnistämisestä on käsitelty ensimmäisen kerran ympäristölautakunnassa 14.12.2021. Kaavoituksen käynnistäminen on hyväksytty kaupunginhallituksessa 30.5.2022. Tuulivoimapuistohankkeen takia kaupungin näkemyksen mukaan lomarakennushankkeet tulisi käsitellä yleiskaavoituksessa tai suunnittelutarveratkaisuna.

Toista rakennuslupaa koskien hakija on jättänyt suunnittelutarvehakemuksen 15.8.2022, joka on käsitelty ympäristölautakunnassa 27.9.2022. Lautakunta ei myöntänyt haettua suunnittelutarveratkaisua. Toista rakennuslupaa koskien hakija ei suostunut hakemaan suunnittelutarveratkaisua. Koska hakija ei suostunut hakemaan suunnittelutarveratkaisua, rakennustarkastaja teki lupahakemuksesta kielteisen rakennuslupapäätöksen 26.10.2022.

Päätöksestä hakija teki oikaisuohituksen ympäristölautakunnalle, joka hylkäsi oikaisuvaatimuksen 13.12.2022. Hakija on valittanut päätöksistä.

Hallinto-oikeus on päätöksellään hylännyt valitukset. Lisäksi hallinto-oikeus katsoo, että rakennuskieltopäätöksessä tarkoitetun alueen kaavoitus on tullut vireille Sastamalan kaupunginhallituksen päätöksellä 30.5.2022 (§ 113) alueen osayleiskaavoituksen käynnistämisestä. Näin ollen sillä seikalla, että rakennuskieltopäätöksen tekohetkellä hallinto-oikeudessa on ollut vireillä valitus, joka on koskenut muun ohella osayleiskaavoituksen käynnistämistä rakennuskieltopäätöksessä tarkoitetulle alueelle, ei ole merkitystä arvioitaessa kaavoituksen vireillä oloa.

Rakennushankkeet estäisivät ainakin merkittävilta osin tuulivoimapuiston toteuttamisen, joten rakennuspaikkoja ei osoiteta Kärmevallion tuulivoimapuiston osayleiskaavassa.

Asukaskysely on toteutettava kirjekyselynä kaikille kohdealueen maanomistajille ja alle 3 km kaava-alueesta asuville sekä maisema- ja äänihaittojen kohteeksi joutuville kauempanakin. Kirjeissä on oltava maksuton palautuskuori. Alueen asukkaista huomattava osa on iäkkäitä henkilöitä, joilla ei ole valmiutta vastailta mihinkään nettikyselyihin.

Vastine:

Asukaskysely on toteutettu kaavoituksen kanssa samanaikaisesti laadittavan ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) yhteydessä sähköisenä Webropol-kyselynä huhtikuussa 2024. Kyselyn vastauslinkkiä jaettiin kaupungin verkkosivuilla tiedotteena, joka julkaistiin 4.4.2024 ja kyselyn QR-koodi oli Tyrvään Sanomissa ja Alueviestissä 10.4.2024. Kysely oli lisäksi vastattavissa Sastamalan kirjastossa.

Yhteisvaikutus Ajoksenkankaan tuulivoima-alueen kanssa on otettava tarkasteluun jo tässä vaiheessa: hankkeilla yhdessä on huomattava yhteisvaikutus mm. valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen ja erityisesti Pyhän Olavin kirkon historialliseen kokonaisuuteen.

Vastine:

Ajoksenkankaan suunniteltu tuulivoima-alue ja muut suunnittelussa olevat hankkeet sekä mahdolliset yhteisvaikutukset on huomioitu alueen kaavoituksessa sekä YVA-menettelyssä.

Alueella on aktiivinen kalasääsken pesä, suojaetäisyys siitä voimalarakennuksiin on oltava 2 km. Merikotkahavaintoja alueelta on runsaasti. Metson soidinalueita on mm. Portaanpäässä ja Krouvisuolla. Korkeakallion alueella on runsas metsäkanalintukanta. Lepakoita esiintyy erityisesti alueen länsireunan tuntumassa.

Vastine:

Alueelle on laadittu luontoselvityksiä vuosien 2022 ja 2023 aikana. YVA-menettelyn yhteydessä laadittavia selvityksiä ovat mm. lepakkoselvitys, metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi, päiväpetolintuselvitys sekä lintujen kevät- ja syysmuuton tarkkailu. Selvitysten perusteella on tehty vaikutusten arvioinnit asiantuntija-arvioilla, joita on hyödynnetty osayleiskaavoituksessa

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä vaikutukset on tarkasteltu kokonaisvaltaisesti YVA-lain ja -asetuksen edellyttämässä laajuudessa. Kaavoituksen vaikutusten arviointi perustuu Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavan merkittävät vaikutukset arvioimaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Suunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaavassa osoitetuista toiminnoista ei aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Kaavan käynnistyspäätös KH 30.5.2022 ei ole lainvoimainen. Tämä tulee todeta OAS:ssa.

Vastine:

Sastamalan kaupunginhallitus on hyväksynyt Kärme-kallion osayleiskaavoituksen käynnistämisen kokouksessaan 30.5.2022. Kaava on tullut vireille kuulutuksella 24.5.2023.

Kaavan käynnistämispäätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen, mutta valitus on vedetty pois syksyllä 2023, joten kaavan käynnistämispäätös on lainvoimainen.

Vuohijoen kaatopaikka yhtenä perusteluna yli 300 metrin päähän haetun rakennusluvan estämisessä. Kuinka tämä ei vaikuttaisi valtaviin perustusten ja maansiirtojen toteuttamiseen tuulivoimateollisuuden rakentamisessa? Jos kaatopaikan lähialueet aiotaan ottaa tuulivoimarakentamiseen tai alueella tehdään muuta kaivamista, niin koko kaatopaikka-alueen maa-aines tulee viedä ongelmajätelaitokseen käsiteltäväksi. Tämän luokan ympäristöriskiä ei tule sivuuttaa.

Vastine:

Käytöstä poistetun kaatopaikan sijoittuminen suunnittelualueelle päivitetään OAS:aan. Kaatopaikka on huomioitu alueen suunnittelussa sekä voimalapaikkojen sijoittelussa. Käytöstä poistettu kaatopaikka sijoittuu rakentamisen ulkopuolelle. Kaatopaikka sekä rakentamisen vaikutukset on selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä.

Nykyisen siirtolinjan rinnalle on suunnitelmia rakentaa uusi siirtolinja, jota on käytetty yhtenä perusteena rakennusluvan estämiselle alueella. Tämä kaupungin faktana ilmoittama asia tulee ottaa huomioon mm. siirtolinjan suojaetäisyyttä kasvattavana (80-100 metriä) tekijänä.

Vastine:

Alueelle sijoittuvat sekä sinne suunnittelussa olevat siirtolinjat ja niiden vaatimat suojaetäisyydet huomioidaan osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä.

Fingridin omistamien voimajohtojen osalta tuulivoimalat tullaan sijoittamaan vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden (maksimikorkeus = napakorkeus + lavan pituus) määrittämän etäisyyden päähän johtoalueen ulkoreunasta mitattuna Fingridin ohjeistuksen mukaisesti. Muiden tahojen omistamien voimajohtojen osalta suojaetäisyyksistä neuvotellaan tarvittaessa voimajohtojen omistajan kanssa. Lähtökohtana suojaetäisyyksissä toimii kuitenkin Fingridin ohjeistus.

Tuulivoimapuiston sähkönsiirtovaihtoehdot eivät edellytä uutta johtoaukeaa eikä uusia voimajohtopylväitä, vaan tarvittavat sähkönsiirron liityntäjohdot sijoitetaan olemassa oleviin voimajohtopylväisiin, joka voidaan toteuttaa esimerkiksi lisäämällä uusia haruksia olemassa oleviin johtopylväisiin ja asentamalla uusi voimajohto näihin haruksiin.

Tuori (Oy?) on ilmoittanut maanomistajille 14.6.2023 pidetyssä tilaisuudessa Eurowindin edustajien läsnäollessa, että rakennuttajayhtiö suunnittelee rakentavansa uuden raskasrakenteisen n. 16 metriä leveän tien Vuohijoesta Portaanpään tietä kohden itä-länsisuunnassa. Uusi tie on ajateltu kulkevan ilmeisesti aivan kaatopaikka-alueen sivuten. Kaatopaikka-alueelle tulee varata vähintään 500 metrin suoja-alue eikä isoihin maansiirtotöihin tule ryhtyä. Erityinen huomio tulee kiinnittää valumavesiin puroissa ja ojissa alajuoksulla.

Vastine:

Entinen kaatopaikka sekä tarvittava suojaetäisyys on huomioitu alueen suunnittelussa (sis. tiesuunnitelmat) sekä voimalapaikkojen sijoittelussa. Käytöstä poistettu kaatopaikka sijoittuu rakentamisen ulkopuolelle. Kaatopaikka sekä rakentamisen vaikutukset on selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä.

Emme tule sallimaan, että kiinteistön läpi kulkevassa ojassa tapahtuu minkäänlaista valumavesien/kuormituksen lisäystä tai muutosta.

Vastine:

Asia huomioidaan alueen suunnittelussa. Rakentamisen vaikutukset pinta- ja valumavesiin on arvioitu osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä.

Tuulivoimalarakennuksilta tulee edellyttää ympäristölupaa.

Vastine:

Tuulivoimalat eivät pääsääntöisesti edellytä ympäristölupaa. Ympäristölupaa voidaan mahdollisesti edellyttää tuulivoimarakentamisessa, mikäli siitä saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta. Kohtuutonta rasiutusta voi syntyä esimerkiksi melu- tai välkevaikutuksen vuoksi. Ympäristölupa-asioita hoitaa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Mielipide 3

OAS-palautekanavan löytäminen oli äärimmäisen hankalaa. Minne tämän palautelomakkeen kautta lähtevät "mielipiteet/muistutukset" päätyvät?

Vastine:

Merkitään tiedoksi. Palautteet tulevat kaupungin kirjaamoon.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on voinut jättää mielipiteensä myös sähköpostitse osoitteeseen sastamala@sastamala.fi tai postitse vireilletulokuulutuksessa esitetyllä tavalla.

OAS kohta 1.1

Vuohijoen kaatopaikka on saatava OAS-paperiin sen ollessa iso ympäristöriski suhteessa maansiirtötöihin sekä murskeenottoon hankealueella. Kiviaineksen otto alueella on huomioitava myös YVA:ssa.

Vastine:

Käytöstä poistetun kaatopaikan sijoittuminen suunnittelualueelle päivitetään OAS:aan. Kiviaineksen otto ja sen vaikutukset on käsitelty YVA-menettelyssä ja tarvittavin osin myös kaavaselostuksessa.

Kohta 1.3 Tavoite

"Suunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaavassa osoitetuista toiminnoista ei aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka kohdistuisivat kaava-alueen luonnonympäristöön, eläimistöön ja linnustoon, ympäröivän alueen asukkaisiin, alueella harjoitettavaan maa- ja metsätalouteen tai muihin elinkeinoin." Tietääkö maankäyttöjohtaja, mikä on tämän Vuohijoen kaatopaikan aiheuttama ympäristöriski? Nyt ei ole kyseessä mikään pieni alue. Kaatopaikan takaosa sisältää melkoiset määrät kaatopaikkavesiä vielä tänäkin päivänä. Tämän asian mainitseminen muun muun asian lisäksi osoittaa tuntemuksen puutetta

kyseisestä alueesta, tai sitten kyseisten asioiden ei haluta tulevan ilmi. Pidätkö lupauksesi edellä mainitusta tavoitteesta?

Vastine:

Kaatopaikka on huomioitu alueen suunnittelussa sekä voimalapaikkojen sijoittelussa. Käytöstä poistettu kaatopaikka sijoittuu rakentamisen ulkopuolelle. Kaatopaikka sekä rakentamisen vaikutukset on selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä.

Kohta 2.1: 2.:

"Sastamalan osalta on otettava huomioon, että tuulivoimapuistoalueet sijoittuvat metsäisille alueille, mikä vähentää niiden maisemavaikutusta." Onko metsäisille alueille sijoittaminen "vihreää energiaa" samaan aikaan kun luontokato kiihtyy ja Suomen metsät pirstaloituvat vauhdilla kuntien haaliessa kiireellä tuulimyllyjä metsiinsä? Pelastuuko maailma Kärnekallion seitsemällä tuulimyllyllä keskiössään vanha kaatopaikka? Ei. Sastamalan kaupungin tulisi hiukan maalaisjärjellä miettiä omaa toimintaansa maaseudun "hyväksi". Tätä hanketta ei tule mainostaa millään muotoa vihreänä.

Vastine:

Osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä on arvioitu hankkeen ilmastovaikutukset. Tuulivoimaloiden, uuden tiestön, sähköasemien ja voimajohtojen rakentamisen yhteydessä poistetaan puustoa ja kasvillisuutta sekä muokataan metsämaata tuulivoimapuiston alueelta. Poistuvan puuston hiilivarastojen suuruus on huomioitu vaikutusten arvioinnissa.

Kohta 2.1: 6.:

Kuvasovitteet on tehtävä ilman puustoa. Tuulimyllyt eivät katoa menemällä puun taakse piiloon.

Vastine:

Valokuvasovitteet tehdään yhdistämällä valokuva ja siihen sovitettua tuulivoimalat. Kuvasovitteet on perusteltua tehdä nykytilaan perustuen siten, että puusto on huomioituna. Tuulivoimaloiden näkymiseen vaikuttaa mm. puusto. Puuston poistaminen kokonaan muuttaisi maiseman vääristöneeksi sekä vaikeuttaisi maisemavaikutusten todellisen luonteen arviointia. Maisemavaikutusten arvioinnissa huomioidaan Ympäristöministeriön ohje maisemavaikutusten arvioinnista tuulivoimarakentamisessa.

Kohta 2.1: 7.:

"Toimija sitoutuu tekemään haittakorvaussopimukset vähintään 40dBA:n melualueen (tuulivoimaa koskeva ulkomelun ohjearvo) laajuudelta, jotta maanomistajat saavat taloudellista korvausta melualueen aiheuttamasta rajoitteesta. Näiden sopimusten tulee olla korvausperiaatteiden osalta yhteneviä kaikkien maanomistajien kanssa." Maanomistajien tilaisuudessa 14.6. jaettiin näitä haittakorvaussopimuksia, josta kohdasta 7. Korvausvastuu: "Kiinteistön omistaja vakuuttaa, ettei vuokra-alueella ole harjoitettu sellaista toimintaa, eikä vuokra-alueella ole säilytetty jätteitä tai aineita, joista voi aiheutua vuokra-alueen maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Mikäli maaperässä ilmenee pilaantuneisuutta, kiinteistön omistaja vastaa sen puhdistamisesta siltä osin kuin se on tarpeen ennen tuulivoimaloiden tai niihin liittyvien muiden rakenteiden tai rakennelmien rakentamista. Toiminnanharjoittaja ei vastaa vuokra-alueella aiemmin tapahtuneen toiminnan mahdollisesti aiheuttamasta maaperän tai pohjaveden pilaantumisesta." Pitääkö tämä ristiriita vääntää rataa vai riittääkö rautalanka?

Vastine:

Haittakorvaussopimuksella toimija sitoutuu 40dBA:n melualueella korvaamaan maanomistajalle aiheutuneen alueen käytön rajoituksen. Palautteessa viitatussa kohdassa 7 on kyse vuokra-alueen nykytilasta ja siitä, ettei toimija ole vastuussa alueella aiemmin tapahtuneesta toiminnasta.

Kohta 2.2:

Toistan ehkä itseäni, mutta suunnittelualueen nykytilaan voisi lisätä: Kärmeakallion tuulivoimateollisuusalueen keskellä sijaitsee Vuohijoen vanha kaatopaikka, joka sisältää tuhansia litroja kaatopaikkavesiä. Lisäksi alueen ympärillä sijaitsee viisi luonnonsuojelualuetta, isoista päiväpetolinnuista alueella esiintyy aktiivinen kalasääsken pesä sekä merikotkahavaintoja on alueella runsaasti. Tuulivoimayhtiön esiselvityksistä poiketen alueella on myös runsaasti metsojen soidinalueita mm. Portaanpäänmaassa sekä Krouvisuolla. Eikä siinä vielä kaikki: Korkeakallion runsas metsäkanalintukanta sekä alueen länsireunan lepakkoesiintymät rikastuttavat alueen luontoarvoja. Lisäksi, uskomatonta mutta totta, alueella jopa harrastetaan, se vaan ei näy sinne kylälle kaiken puuston takaa.

Vastine:

Käytöstä poistetun kaatopaikan sijoittuminen suunnittelualueelle päivitetään OAS:aan. Suojelualueet on tuotu ilmi OAS:n kohdassa 2.2. Palautteessa esiin tuodut havainnot huomioitu alueen suunnittelussa sekä alueelle tehtävissä selvityksissä. OAS:n nykytilan kuvaus perustuu lähtötietomateriaaliin, mitä tarkennetaan tarkemmilla selvityksillä seuraavissa kaavavaiheissa. Erilliselvityksissä ja kaavaselostuksessa kerrotaan tarkemmin alueen nykytilasta eliöstö mukaan lukien.

Kohta 2.3:

"Terveellinen ja turvallinen elinympäristö": miten on huomioitu kaatopaikkavedet syksyllä tai sulamisvesien aikaan?

"Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat: luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilyminen"? Oikeastiko?

Vastine:

Kaatopaikkavedet, luonto- ja kulttuuriarvot sekä luonnonmonimuotoisuus huomioitu YVA:ssa sekä kaavoituksessa.

Kohta 2.4:

"Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja." Noudatetaanko tätä? En edes mainitse mitään 260 m korkeiden myllyjen vaikutuksesta valtakunnallisesti arvokkaaksi esitettyihin ja/tai maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin.

Vastine:

Kyseinen kohta koskee maakuntakaavassa osoitettuja suojelualueita.

Osana ympäristövaikutusten arviointia on arvioitu suunnitellun rakentamisen vaikutukset mm. palautteessa esiin nostettuihin suojelualueisiin sekä arvokkaisiin maisema-alueisiin.

Mielipide 4

Tuulivoimaloiden sijoituksessa asutuksen läheisyyteen on ensisijaisen tärkeää, että tuulivoimaloiden melumallinnukset suoritetaan vastuullisesti, ammattitaitoisesti ja Ympäristöministeriön ohjeistusta tarkasti noudattaen. Peräänkuulutan Sastamalan kaupungin

vastuuta varmistaa melumallinnusten luotettavuus. Tähän ei riitä pelkästään maankäyttöjohtaja Ilmari Mattilan näkemys. Vaikka todettakoon että Mattila on monivaiheisen uransa aikana toiminut Kankaanpäässä jopa melumallinnusten "asiatarkastajana" vailla minkäänlaista akustiikan koulutusta.

Melua mallintaessa ei tule käyttää voimalavalmistajan ilmoittamaa äänitehotasoa, joka saavutetaan sahalaitaisilla STE (serrated trailing edge) tyyppin lavoilla, vaan melumallinnukset tulee suorittaa käyttäen äänitehotasoa, joka saavutetaan normaaleilla sileillä lavoilla. Näin varmistetaan, että melumallinnukset pitävät siltä osin paikkansa myös tulevaisuudessa, jos kuluneet/rikkoutuneet lavat korvataan normaaleilla sileillä lavoilla. Melumallinuksissa käytetty lapatyyppe tulee mainita selkeästi mallinnuksen dokumentaatioissa ja merkitä myös mahdollisissa rakennusluvuissa vastaamaan melumallinuksissa käytettyä lapatyyppeä.

Vastine:

Tuulivoimamelun mallintamisessa on noudatettu Ympäristöministeriön (2014) ohjetta "Tuulivoimaloiden melun mallintaminen". Tuulivoimaloiden meluvaikutukset on arvioitu asiantuntija-arviona WindPRO-ohjelmalla suoritettuna mallinnuksen pohjalta. Tuulivoimaloiden melu on mallinnettu siten, että huomioidaan voimalaitosten ominaisuudet. Mallinnuksessa käytettävien tuulivoimaloiden ominaisuudet perustuvat hankkeesta vastaavan valitsemaan voimalaitostyyppiin.

Melumallinnuksen laatii FCG. Melumallinuksissa käytettävät tarkemmat tiedot kuvataan meluselvitysraportissa.

Kärmekallion hankkeen lopullista voimalatyyppiä tuskin lienee vielä valittu, joten olisi täysin vastuutonta valita melumallinukseen äänitehotasoltaan pienimmän mahdollisen takuuarvon omaava voimalatyyppi ja käyttää näin tehtyjä mallinuksia, jotka eivät tule vastaamaan lopullista kokonaisuutta.

Koska kaavoitus sopimus kuvaa voimaloita hyvin leväperäisesti (6-8Mw) on melumallinuksiin valittava voimalatyyppi, joka on lähimpänä 8Mw tehoa, jotta melumallinuksia ei jouduta suorittamaan mahdollisesti uusiksi rakennuslupavaiheessa voimalan tehon kasvaessa. Korrektia olisi käyttää esimerkiksi Vestas V172 - 7,2Mw voimalaa, jonka lähtömelutaso 110.1dB.

Vastine:

Kaavassa ei oteta kantaa toteutettavaan voimalatyyppiin, vaan melumallinuksissa käytetään yhtä toteuttamiskelpoista voimalatyyppiä. Mikäli toteutukseen valittava voimalatyyppi on erilainen kuin melumallinuksissa käytetty voimalatyyppi, tehdään melumallinnukset uudelleen viimeistään rakennuslupavaiheessa. Ennen rakennusluvan myöntämistä on varmistettava, etteivät melun ohjearvot ylity.

Useiden tuulivoimalavalmistajien (mm. Vestas, Siemens-Gamesa, Nordex) ilmoittamissa äänitehotasojen takuuarvoissa ilmenee epävarmuusmarginaali eivätkä ne näin täysin vastaa ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti standardia IEC TS 61400-14.

Tämän vuoksi voimalavalmistajan ilmoittamaan takuuarvoon tulee tehdä +2dB lisäys. Tässä peräänkuulutan melumallinuksia tekevän tahon ja kaavan laativan Plandea Oy:n vastuuta ja ammattitaitoa, jotta ympäristöministeriön ohjeistus tulee huomioitua kattavasti. Tarvittaessa teetämme puolueettomalla taholla lausunnon, joka arvioi melumallinnusten pätevyyttä.

Vastine:

Tuulivoimamelun mallintamisessa on noudatettu Ympäristöministeriön (2014) ohjetta "Tuulivoimaloiden melun mallintaminen". Ohjeen mukaan melumallinnuksen lähtötietona tulisi käyttää teknisen spesifikaation IEC TS 61400-14 mukaista turbiinin melupäästön tunnusarvoa. Ympäristöministeriön 14.9.2016 antaman lisäohjeistuksen mukaan, mikäli takuuarvoa ei ole mahdollista määrittää standardin IEC 61400-14 mukaisesti, tuulivoimalan melupäästön lukuarvoon lisätään varmuusarvona 2 dB takuuarvon saamiseksi, kuten mallinnuksissa on tehty

Sastamalan kaupungin toiminta Kärmekeallion tuulivoimahankkeen valmistelussa on ollut hyvin epäkunnioittavaa ja ala-arvoista alueen maanomistajia ja lähialueen asukkaita kohtaan. Vain murto-osa hankealueesta, korkeintaan 30 % on hanketoimijan ja muutamien maanomistajatahojen välisillä maankäyttösopimuksilla vuokrattu. Miten on mahdollista, että alueelle on voitu näin heppoisin perustein asettaa rakennuskielto ja kuuluttaa kaavoitus vireille ja näin luoda tuulivoimayhtiölle etulyöntiasema ja valttikortti, jolla maanomistajien painostus sopimusten solmimiseen voi jatkua jopa vuosien ajan?

Ja missä on kaava-alueen sisälle sijoittuvien asuinrakennusten omistajien kunnioitus? Mainittakoon että vasta nyt kaavoituksen tultua vireille tuulivoimayhtiön on alkanut kontaktoimaan hankkeen kannalta "tärkeitä" maanomistajatahoja (kiinteistöt, joille halutaan sijoittaa infraa, asuinrakennusten omistajat) ja "tarjoamaan" suhteessa hyvin mitättömiä "haittakorvaussopimuksia" jotka mahdollistaisivat kiinteistön käytön/suojaetäisyydestä poikkeamisen kaavaa laadittaessa.

Vastine:

Sastamalan kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen Kärmekeallion tuulivoimakaavan käynnistämisestä 30.05.2022 § 113.

Hanketoimija tekee sopimuksen yksilöllisesti kunkin maanomistajan kanssa. Sopimuksen tarkka sisältö ja muoto ovat sopimusosapuolten välinen asia. Hankevastaava on solminut/solmii tarvittavat maanvuokrasopimukset. Sastamalan valtuuston vahvistamien tuulivoimaloiden sijoittumisen ja rakentamisen periaatteiden mukaisesti hankevastaava sitoutuu tekemään haittakorvaussopimukset vähintään 40 dBA:n melualueen laajuudelta.

Sastamalan Ympäristölautakunta on päättänyt määrätä alueen rakennuskieltoon 9.5.2023 § 56. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, kun yleiskaavan laatiminen tai muuttaminen on pantu vireille, kunta voi määrätä alueelle rakennuskiellon. Rakennuskielto on voimassa enintään viisi vuotta, jota voidaan pidentää kaavoituksen keskeneräisyyden tai erityisen syyn takia korkeintaan kymmenellä vuodella. Lisäksi on syytä huomioida, että MRL 137 §:n mukaisesti muutoinkin rakennusluvan edellytyksenä on, että ei aiheuteta haittaa yleiskaavoitukselle.

Alueen maanomistajana vaadin, että päättäjille on tuotettava puolueetonta ja objektiivista tietoa alueen vuokrasopimusten tilasta, sekä alueen kaavoituksen yleisestä hyväksynnästä kiinteistöjen omistajien keskuudessa. Sastamalan kaupunginhallituksen tulee varmistaa, onko valtuuston päätöksen (Tuulivoimaloiden sijoittamisen periaatteet kaupunginvaltuusto 2/2021) mukaisesti kiinteistöjen omistajien ja tuulivoimayhtiön väliset haittakorvaussopimuksia solmittu, jotta kaavan hyväksymistä voidaan esittää valtuustolle.

Vastine:

Kaavoitus toteutetaan Sastamalan kunnanvaltuuston vahvistamien tuulivoimaloiden sijoittumisen ja rakentamisen periaatteiden mukaisesti.

Hanketoimija sitoutuu tekemään haittakorvaussopimukset vähintään 40 dBA:n melualueen laajuudelta. Sopimustilanne voidaan esittää kaupungille ennen kaavan hyväksymistä.

Mielipide 5

Asumme kaava-alueen välittömässä läheisyydessä, alle 1,2 km suunnitelluista voimalapaikoista. Meille on toimitettava kaikki kaavoitukseen ja hankkeeseen liittyvä materiaali, veloitusetta ja kirjallisena. Havainnekuvat tulee toimittaa myös ilman puustoa.

Vastine:

Tuulivoimalat on sijoitettu vähintään 1200 metrin etäisyydelle vakituisesta asutuksesta ja lomiasutuksesta Sastamalan valtuuston vahvistamien tuulivoimaloiden sijoittumisen ja rakentamisen periaatteiden mukaisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaikilla alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun. Kaavaluonnos sekä -ehdotus tullaan asettamaan OAS:ssa esitetyllä tavalla yleisesti nähtäville, jolloin osallisilla on mahdollisuus esittää suunnitelmasta mielipiteensä/muistutuksensa. Asiakirjat on saatavissa julkisuuslain mukaisesti.

Valokuvasoitteet tehdään yhdistämällä valokuva ja siihen sovitettua tuulivoimalat. Kuvasoitteet on perusteltua tehdä nykytilaan perustuen siten, että puusto on huomioituna. Tuulivoimaloiden näkymiseen vaikuttaa mm. puusto. Puuston poistaminen kokonaan muuttaisi maiseman vääristyneeksi sekä vaikeuttaisi maisemavaikutusten todellisen luonteen arviointia. Maisemavaikutusten arvioinnissa huomioidaan Ympäristöministeriön ohje maisemavaikutusten arvioinnista tuulivoimarakentamisessa. Kaikkien alle kahden kilometrin etäisyydellä tuulivoimaloista sijoittuvien asuin- ja lomarakennusten osalta on tehty havainnekuva, jotka ovat nähtävissä Sastamalan kaupungintalon maankäytön lupapalvelupisteessä

Haluamme huomauttaa, että mielestämme paikka ja ohjeet tämän palautteen antamiseksi on vaikeasti löydettävissä. Monella iäkkäämmällä, joita asia koskettaa, ei ole valmiuksia tai taitoa kaivaa asiaa esille monen mutkan takaa.

Asukaskysely tulee ehdottomasti toteuttaa kirjekyselynä, koskien kaikkia kohdealueen maanomistajia ja vähintään 3 km etäisyydellä kaava-alueesta asuvia. Asukkaita ei tule asettaa eriarvoiseen asemaan näin ison hankkeen kanssa.

Kaiken lisäksi otsikko ”mielipiteet/muistutukset” on erittäin hämäävä.

Myöskään ei ole riittävää että hankkeen kuulutukset julkaistaan vähintään Tyrvään Sanomissa ja kaupungin nettisivuilla. Kuulutukset tulee lähettää kirjeitse kaikille joihin hanke voi vähäskään määrin vaikuttaa.

Vastine:

Kuulutus on julkaistu Sastamalan kotisivuilla, ilmoitustaululla, Sastamala viestii -palstalla sekä Tyrvään Sanomissa. Mielipiteet on voinut jättää palautekanavalla sekä sähköpostilla tai kirjeitse kuulutuksessa esitetyllä tavalla.

Asukaskysely on toteutettu kaavoituksen kanssa samanaikaisesti laadittavan ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) yhteydessä sähköisenä Webropol-kyselynä huhtikuussa 2024. Kyselyn vastauslinkkiä jaettiin kaupungin verkkosivuilla tiedotteena, joka julkaistiin 4.4.2024 ja kyselyn QR-koodi oli Tyrvään Sanomissa ja Alueviestissä 10.4.2024. Kysely oli lisäksi vastattavissa Sastamalan kirjastossa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä. Maankäyttö- ja rakennuslaki ei edellytä tiedottamista kirjeitse. Kuitenkin hankkeesta on postitettu tiedotekirjeet 0,5 km etäisyydelle kaavarajasta.

Kohdassa 2.2. lukee näin:

”Muutoin lähimmät asuin- ja lomarakennukset sijoittuvat vähintään 1,2 km etäisyydelle alustavista voimalapaikoista.”

Tämä ei pidä paikkaansa.

Vastine:

Sastamalan kaupunginvaltuuston vahvistamien tuulivoimaloiden sijoittumisen ja rakentamisen periaatteiden mukaisesti, Kärmevallion tuulivoimalat on sijoitettu vähintään 1,2 km etäisyydelle vakituisesta asutuksesta ja loma-asutuksesta. Alle 1,2 km etäisyydelle voimaloista sijoittuu kaksi asumaton asuinrakennusta. Näiden osalta hanketoimija neuvottelee kyseisten kiinteistöjen omistajien kanssa sopimuksista voimaloiden sijoittamisesta lähemmäs asuinrakennuksia.

Melumallinnus tulee teettää luotettavalla ja puolueettomalla taholla, myös mallinnusten arviointi.

Vastine:

Tuulivoimamelun mallintamisessa noudatetaan Ympäristöministeriön (2014) ohjetta ”Tuulivoimaloiden melun mallintaminen”. Tuulivoimaloiden meluvaikutukset on arvioitu asiantuntija-arviona WindPRO-ohjelmalla suoritetun mallinnuksen pohjalta. Tuulivoimaloiden melu on mallinnettu siten, että huomioidaan voimalaitosten ominaisuudet. Mallinnuksessa käytettävien tuulivoimaloiden ominaisuudet perustuvat hankkeesta vastaavan valitsemaan voimalaitostyyppiin. Melumallinnuksen ja vaikutustenarvioinnin on laatinut FCG.

Ristikkäisvaikutus Ajoksenkankaan hankkeen kanssa tulee ottaa huomioon hyvissä ajoin.

Vastine:

Ajoksenkankaan suunniteltu tuulivoima-alue sekä mahdolliset yhteisvaikutukset on huomioitu alueen kaavoituksessa ja YVA-menettelyssä.

Kaatopaikasta tulee tehdä puolueeton selvitys ennen kuin tuulivoimahanke etenee. Onko jälkihoito ja valvonta hoidettu asianmukaisesti? Osana tuulivoimaselvitystä tulisi Sastamalan kaupungin heti alkuvaiheessa määrittää turvallinen etäisyys paitsi rakennuksille myös uusille teille ja kaivamiselle. Puolueettoman ympäristöviranomaisen tulee antaa perusteltu lausunto turvaetäisyyksistä, lisäksi mahdollisilta tuulivoimaloilta tulee edellyttää ympäristölupaa.

Vastine:

Kaatopaikka on huomioitu alueen suunnittelussa sekä voimalapaikkojen sijoittelussa. Käytöstä poistettu kaatopaikka sijoittuu rakentamisen ulkopuolelle. Kaatopaikka sekä rakentamisen

vaikutukset on selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä. Yhteysviranomaisen antaa YVA-selostuksesta perustellun päätelmän, jossa myös kaatopaikka huomioidaan tarvittavilta osin.

Tuulivoimalat eivät pääsääntöisesti edellytä ympäristölupaa. Ympäristölupaa voidaan mahdollisesti edellyttää tuulivoimarakentamisessa, mikäli siitä saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta. Kohtuutonta rasiutusta voi syntyä esimerkiksi melu- tai välkevaikutuksen vuoksi. Tuulivoimaloiden ympäristölupatarve määräytyy ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesti. Ympäristölupa-asioita hoitaa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Kohdassa 2.3. lukee:

”Huolehditään valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.” Mielestämme nyt ei olla näin toimimassa.

Vastine:

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvitysten on tarpeellisissa määrin annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen vaikutukset mm. luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin sekä kulttuuriperintöön. Kaavoituksen selvitysaineistona toimii FCG:n laatiman YVA-menettelyn yhteydessä tehdyt selvitykset.

Luontoarvot tulee selvittää perusteellisesti ja selvityksen tekijän tulee olla luotettava ja puolueeton taho. Ylipäättäen luontoarvot tulee ottaa erittäin hyvin huomioon ja miettiä todella tarkoin edistääkö tämä hanke paljon hehketettyä ”vihreää” siirtymää. Mielestämme ei edistä ja kokonaisuutena tuulivoiman ”vihreys” on erittäin kyseenalainen.

Vasta hetken Sastamalassa asuneina, olemme erittäin tyrmistyneitä ja pettyneitä siihen miten kaupunki ”hoitaa” asioitaan. Asukkaita ei kuulla lainkaan, vaan sivuutetaan täysin. Näyttää siltä että kaupunki edistää vain muutaman maanomistajan ja ulkomaalaisten toimijoiden asioita ja unohtaa täysin ne tärkeimmät, asukkaansa.

Vastine:

Alueelle on laadittu selvityksiä vuosien 2022 ja 2023 aikana. YVA-menettelyn yhteydessä laadittavia selvityksiä ovat mm. luontoselvitykset, melu- ja välkemallinnukset, arkeologinen selvitys ja maisemaselvitys. Selvitysten perusteella on tehty vaikutusten arvioinnit asiantuntija-arvioilla. Osayleiskaavoituksessa on hyödynnetty YVA:n yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja ympäristövaikutusten arviointeja. Selvitykset on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämässä laajuudessa niin, että kaavan merkittävät vaikutukset on voitu arvioida. Selvityksistä on vastannut FCG.

Energiamurroksessa korvataan tuontienergiaa kotimaisella energiantuotannolla, mikä aiheuttaa väistämättä myös vaikutuksia. Tuulivoimalat sijoittuvat pääasiassa talousmetsäkäytössä oleville alueille, joihin kohdistuu muitakin ihmistoimia. Yhden tuulivoimalan rakentaminen vaatii kaikkiaan noin 2–3 hehtaaria puustosta vapaata aluetta yhtä tuulivoimalaa kohti, kun huomioidaan myös uusien huoltoteiden rakentaminen sekä vanhojen metsäautoteiden leventäminen. Eli tuulivoiman tarvitsema maa-ala on varsin maltillisen kokoinen.

Tuulivoimarakentamisen hiilidioksidipäästöt ovat energiantuotannon pienimpiä. Tuulivoimala myös tuottaa alle vuodessa saman määrän energiaa kuin sen valmistaminen ja rakentaminen on vaatinut. Selvitysten mukaan tuulivoiman positiivinen vaikutus, joka saavutetaan päästövähennyksinä, on 50 kertaa suurempi, kuin sen negatiiviset vaikutukset, joita ovat tuulivoimahankkeen päästöt sen elinkaaren aikana sekä hiilinielun pienentyminen.

Osallisilla on maankäyttö- ja rakennuslain sekä YVA-lain mukaisesti mahdollisuus osallistua hankkeen suunnitteluun sekä esittää mielipiteensä. Hankkeesta järjestetään myös yleisötilaisuuksia ja asukaskysely. Osallisten mielipiteet otetaan huomioon kaavaa laadittaessa.

Mielipide 6

OAS-palautekanavan löytäminen oli todella hankalaa. Alueella asuvat, joita hanke eniten koskee, ovat pääsääntöisesti vanhoja ihmisiä, joilla ei ole tietokonetta, taikka minkäänlaista älylaitetta. Onko se tarkoituksella piilotettu tahallisesti, niin kuin koko hanke on laitettu alulle salassa ja vilppiä käyttäen? Ettei vaan vahingossakaan kukaan antaisi palautetta!

Vastine:

OAS-palautekanavan hankala löytäminen huomioidaan ja saatavuutta kehitetään jatkossa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on voinut kuitenkin jättää mielipiteensä myös sähköpostitse osoitteeseen sastamala@sastamala.fi tai postitse vireilletulokuulutuksessa esitetyllä tavalla.

Kohta 1.1 "Lisäksi osayleiskaavan laadinnassa otetaan huomioon muut aluetta koskevat maankäyttötarpeet sekä suunnitteluprosessin yhteydessä esiin tulevat asiat." Miten on mahdollista, että asukkaille 20.6.2023 järjestetyssä yleisötilaisuudessa ei sanallakaan mainittu alueen keskiössä olevaa äärettömän isoa YMPÄRISTÖRISKIÄ, nimeltä Vuohijoen kaatopaikkaa, joka on kooltaan 60 hehtaaria. Oliko tarkoitus pimittää tieto julkisuudelta? Miten näin iso asia on voinut jäädä kaavoittajalta huomiotta? Senkin jälkeen kun yleisö otti asian puheeksi, maankäyttöjohtaja Mattila vain kohautti olkiaan todeten "kyllä se on tiedossa." Ei mitään muuta! Vuohijoen kaatopaikka on saatava OAS-papereihin, koska se on niin iso ympäristöriski suhteessa maansiirtotöihin, murskeen ottoon hankealueelta sekä teiden ja ojien tekoon. Kiviaineksen otto on huomioitava myös YVAssa.

Vastine:

Käytöstä poistettu kaatopaikka on huomioitu alueen suunnittelussa sekä voimalapaikkojen sijoittelussa. Kaatopaikka sijoittuu rakentamisen ulkopuolelle. Rakentamisen sekä kiviainesten oton vaikutukset on selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä. Käytöstä poistetun kaatopaikan sijoittuminen suunnittelualueelle päivitetään OAS:aan.

Kohta 1.3 "Suunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaavassa osoitetuista toiminnoista ei aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka kohdistuisivat kaava-alueen luonnonympäristön, eläimistöön ja linnustoon, ympäristön alueen asukkaisiin, alueella harjoitettavaan maa- ja metsätalouteen ja muihin elinkeinoihin."

Isoin ympäristöriski on alkaa rakentaa ja kaivamaan lähellä kaatopaikkaa, sekä ottaa maa-ainesta kaatopaikan lähimaastosta. Lähialueella on useita vakituisia alueita, joissa on oma kaivo. Edellä mainituilla toimilla ja teiden ja ojien kaivuulla pahimmassa tapauksessa pilataan lähialueen

asuntojen kaivot. Lisäksi pilaantuneita vesiä päätyy mouhijokeen ja sitä kautta aina kiikoisjärveen asti.

Vastine:

Suunnittelun tavoitteena on varmistaa, ettei kaavassa osoitetuista toiminnoista aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Käytöstä poistettu kaatopaikka tarvittavine suojaetäisyyksineen sekä rakentamisen vaikutukset on selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä. Kaatopaikka sijoittuu rakentamisen ulkopuolelle.

Mitenkä turvaatte lähialueen asukkaiden terveen ja puhtaan ulkoilman? Yhdestä myllystä lähtee yli 60 kiloa mikromuovia ja lasikuitupölyä siipien korroosion seurauksena joka ainoa vuosi! Miten kehtaatte mainostaa, että aluetta voi edelleen käyttää sienestykseen ja marjastukseen!

Vastine:

Tuulivoimaloiden lapojen laminaattirakenteet koostuvat pääosin lasi- ja hiilikuiduista, epoksihartsista sekä kerroslevyrakenteen ydinaineista, kuten puu- tai muovimateriaaleista. Turbiinin komposiittirakenteet ovat suojattu siten, etteivät ne ole alttiina olosuhteille, kuten eroosio ja UV-säteily, vaan säilyttävät toimintakykynsä suunnitellun käyttöiän. Lapojen pinnalla on suojaavana kerroksena joko maalipinta tai gelcoat-tasoite, ja vasta sen alla rakenteellinen epoksilaminaatti. Lapojen päällimmäisestä kerroksesta voi vapautua hyvin pieniä määriä pölymäistä inerttiä (=kemian termi, jolla tarkoitetaan ainetta, usein kaasua, joka ei reagoi kemiallisesti muiden aineiden kanssa eli on reaktiokyvytön, kykenemätön muodostamaan kemiallisia yhdisteitä) materiaalia, joka on peräisin pääasiassa lapojen maalista. Ruotsalaisen Naturskyddsföreningenin mukaan yhdestä voimalasta vapautuu vuodessa n. 150 g materiaalipäästöjä, jotka ovat suurelta osin pinnoitteita ja maalia. Irtoava aines on ilmaa ja vettä raskaampaa pientä partikkelia, joka vähitellen mineralisoituu voimaloiden lähiympäristöön siirtymättä eliöiden elimistöön. Lavat tarkastetaan säännöllisesti ja ne korjataan, jos pintakerrokseen on tullut kulumia.

-Mitenkä te aiotte ohjata keväisin ja syksyisin valtavat kurkiaurat ja satapäiset joutsenparvet eri reitille, koska niitä lentää alueen yli runsaasti.

-Alueella on metsojen soidinalueita ja kalasääsken pesä, miten ne pystytään turvaamaan?

-Alueella on paljon lepakoita. Miten te turvaatte niiden elinolot ja saalistamisen? Nehän ei pysty saalistamaan tuulivoima alueen taajuuksilla. Lisäksi niiden keuhkot repeytyvät paineenvaihtelun seurauksena!

-Mitenkä te huomioitte kyykäärmeiden elinolot Kärmealliolla. Kyy on rauhoitettu eläin.

-Lisäksi alueen ympärillä on luonnonsuojelualueita, aiotteko nekin tuhota?

-Asumme 1,2 km lähimmästä suunnitellusta myllystä. Miten te huomioitte luovana yrittäjänä toimimiseni ja keskittymiseni, jotta voin jatkaa työtäni.

Lisäksi teemme lastensuojelutyötä sijaisvanhemmuus- ja tukiperheenä. Lapset tarvitsevat taustansa vuoksi rauhallisen ja turvallisen ympäristön, eikä mitään pauhaavia pelottavia myllyjä!

Vastine:

Alueelle on laadittu luontoselvityksiä vuosien 2022 ja 2023 aikana. YVA-menettelyn yhteydessä laadittavia selvityksiä ovat mm. lepakkoselvitys, metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi, päiväpetolintuselvitys sekä lintujen kevät- ja syysmuuton tarkkailu. Selvitysten perusteella on tehty vaikutusten arviointit ja asiantuntija-arvioita. Osayleiskaavoituksessa on hyödynnetty YVA:n yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja ympäristövaikutusten arviointeja. Suunnittelun tavoitteena on

varmistaa, että kaavassa osoitetuista toiminnoista ei aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Vaikutukset luonnonsuojelualueisiin on arvioitu. Tuulivoimalat sijoittuvat luonnonsuojelualueiden ulkopuolelle, eikä alueiden suojelustatukseen kohdistu muutoksia.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on käsitelty ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia mm. hankkeen vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen. Toiminnan aikana asumisviihtyisyyteen kohdistuvista vaikutuksista merkittävimpiä ovat maisemassa, äänimaisemassa ja valo-olosuhteissa tapahtuvat muutokset. Tuulivoimalat on suunniteltu sijoitettaviksi riittävän etäälle asuin- ja lomarakennuksista niin, että rakennuksiin kohdistuu mahdollisimman vähän melu-, välke, ja maisemahaittaa.

Kohta 2.1

2. "Sastamalan osalta on otettava huomioon, että tuulivoimapuistoalueet sijoittuvat metsäisillä alueilla, mikä vähentää niiden maisemavaikutusta."

- Ensin, ne eivät ole mitään puistoja, vaan pahemman luokan teollisuusalueita.

- Turha väittää, että missään kasvaa niin korkeita puita (250m). Ja voiko Ilmari Mattila laittaa kaikki metsät tuulivoimateollisuusalueen ympäriltä hakkuukieltoon 30vuodeksi? Ja sieltähän kaatuu järjetön määrä puuta jo sen takia, kun pohjat ja tiet tehdään!

-Vihreänä älkää näitä MAINOSTAKO, NIITÄ NE EIVÄT OLE!

Vastine:

Tuulivoimapuisto on vakiintunut termi tuulivoimahankealueelle. Termiä käytetään mm. Ympäristöhallinnon ohjeessa tuulivoimarakentamisen suunnittelusta: "Tuulivoimapuistoksi kutsutaan aluetta, jossa on useita toisiinsa liitettyjä tuulivoimaloita ja ne kytkeytyvät yhtenä kokonaisuutena sähköverkkoon."

Metsäisillä alueilla laajastakin tuulivoima-alueesta saattaa yksittäisillä näkymäakseleilla erottua vain muutamia voimaloita puuston katkaistessa näkymät kohti muita voimaloita. Yleistäen voidaan todeta, että mitä lähempänä katselupistettä on näkymiä rajaavia elementtejä, sitä tehokkaammin näkymät kohti tuulivoimaloita peittyvät.

Osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä on arvioitu hankkeen ilmastovaikutukset. Tuulivoimaloiden, uuden tiestön, sähköasemien ja voimajohtojen rakentamisen yhteydessä poistetaan puustoa ja kasvillisuutta sekä muokataan metsämaata tuulivoimapuiston alueelta. Poistuvan puuston hiilivarastojen suuruus on huomioitu vaikutusten arvioinnissa. Yleisesti ottaen tuulivoimala tuottaa alle vuodessa saman määrän energiaa kuin sen valmistaminen ja rakentaminen on vaatinut. Selvitysten mukaan tuulivoiman positiivinen vaikutus, joka saavutetaan päästövähennyksinä, on 50 kertaa suurempi, kuin sen negatiiviset vaikutukset, joita ovat tuulivoimahankkeen päästöt sen elinkaaren aikana sekä hiilinielun pienentyminen.

Kohta 2.1

6. "Kaavoituksen alkuvaiheessa tulee kaikkien alle kahden kilometrin etäisyydellä tuulivoimaloista sijoittuvien asuin- ja lomarakennusten osalta tehdä arvio ja kuvasovite tuulivoimaloiden näkyvyydestä."

-Kuvaseovite on tehtävä ilman puustoa! Koska tilanne voi muuttua nopeastikin puuttomaan tilanteeseen, ja uudet puut eivät kasva vuosikymmeniin samaan tasoon. Ja se taas muuttaa myllyjen melua ja välkettä!

Vastine:

Valokuvaseovitteet tehdään yhdistämällä valokuva ja siihen sovitettua tuulivoimalaa. Kuvaseovitteet on perusteltua tehdä nykytilaan perustuen siten, että puusto on huomioituna. Tuulivoimaloiden näkymiseen vaikuttaa mm. puusto. Puuston poistaminen kokonaan muuttaisi maiseman vääristyneeksi sekä vaikeuttaisi maisemavaikutusten todellisen luonteen arviointia. Maisemavaikutusten arvioinnissa on huomioitu Ympäristöministeriön ohje maisemavaikutusten arvioinnista tuulivoimarakentamisessa.

Melu- ja välkeselvityksessä ei huomioida alueen puustoa. Puusto voi rajoittaa merkittävästi näkyvyyttä turbiineille ja vähentää vuotuista välkevaikutusta mallinnetusta.

Kohta 2.3

"Terveellinen ja turvallinen ympäristö" Siis oikeastiko vitsi? Alkakaas tonkimaan Vuohijoen kaatopaikkaa ja laitatte kaikki myrkyt liikkeille sulamivesien ja syysateiden mukana!

"Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä".

Kyllä tämä tuulimylly vouhotus on kaikkea muuta kuin edellisen lauseen tarkoitus! Jos tämä hanke toteutetaan, on kaikki menetetty ikuisiksi ajoiksi! Ja virkistyskäyttöön alue ei ikinä sopisi myllyjen vuoksi! Kuka haluaa niiden hirvitysten luokse mennä, kun vähintäänkin tulee sairaaksi. Talvella voi henki lähteä jääkertymien pudotessa päähän. Sen vuoksi suojaetäisyys pitää olla lähimpiin teihin ja naapurikiinteistöihin vähintään 300m. Ja naminami lasikuitumustikoita keräämään!

Vastine:

Kyseiset otteet ovat osa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

Kaatopaikkaan kohdistuvat vaikutukset on selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä.

Tuulivoimaloilla ei ole todettu olevan merkittäviä haitallisia ja laaja-alaisia terveysvaikutuksia. Tuulivoimaloiden mahdolliset terveysvaikutukset syntyvät pääasiallisesti tuulivoimaloiden meluvaikutusten kautta. Melun häiritsevyyden kokeminen ja meluherkkyys vaihtelevat yksilökohtaisesti, jolloin vaikutukset kohdistuvat eri tavoin eri ihmisiin. Melun lisäksi pelko ja epävarmuus mahdollisista terveys- ja turvallisuusriskeistä voi aiheuttaa ahdistusta hankealueen läheisyydessä asuville ihmisille.

Tuulivoimaloihin ei liity merkittäviä onnettomuusriskejä ja niiden vaikutukset turvallisuuteen ovat hyvin vähäisiä. Talviaikaan tietyissä sääoloissa tuulivoimaloiden rakenteisiin ja lapoihin kertyvä lumi ja jää voivat irrotessaan aiheuttaa vaaraa alueella liikkuville. Kiinteisiin rakennelmiin muodostuva jää putoaa irrotessaan suoraan voimalan alapuolelle, mutta pyörivistä lavoista irtoava jää voi lentää kauemmas. Irtoavasta jäältä aiheutuvat riskit ovat kuitenkin hyvin epätodennäköisiä. Muun muassa Ruotsin ympäristöoikeuden päätöksen (M 3735–09) mukaan riskit tuulivoimaloista irtoavista osista tai jäiden irtoamisesta ovat "häviävän pienet". Ympäristöoikeus perustelee sitä muun muassa sillä, että myös Suomea koskevan EU:n koneidirektiivin 5 artiklan mukaan koneiden valmistajien on täytettävä direktiivin mukaiset

turvallisuus- ja terveystaamukset. Lisäksi mahdollisista riskeistä on ilmoitettava käyttäjälle, mikäli sellaisia on. Alueelle tulee jään putoamisesta kertovia varoituskylttejä.

LISÄKSI

-Kaavan käynnistämispäätös KH 30.5.2023 ei ole lainvoimainen, mikä tulee todeta myös OAS:ssa.

-Sastamalan Kaupunginvaltuusto on päättänyt tuulivoiman sijoittumisen ehdoissa, että melumittaukset toteuttaa riippumaton taho. Miten se toteutetaan, että toteuttaja todella on Eurowind Energystä ja kaupungin maankäytöstä riippumaton taho?

-Tiedot melumallinnusten tavoista ovat kovin ristiriitaisia. Ew maajohtajan ja kaupunginvaltuuston päättämässä ehdoissa on iso ristiriita! Sen vuoksi melumallinnusten menetelmät ja prosessi pitää kuvata OAS:ssa.

-Mitenkä kaatopaikan hajuhaitat otetaan huomioon ilmanvirtauksien muuttuessa? sekin on selvitettävä OAS:ssa.

-Tiet, mitä on tarkoitus tehdä Pertti Tuorin mukaan Teerinevan poikki, on älytöntä luonnon tuhoamista! Sekä jos teitä tehdään kaatopaikka-alueen reunoja ja valuma alueita sivuten, on luonnonsuojelurikos. Sen vuoksi kaatopaikka-alueelle tulee asettaa vähintään 500 m suoja-alue kaivamis ja maansiirtotöiden osalta. Sekä erittäin iso huomio on kiinnitettävä valumavesiin puroissa ja ojissa alajuoksulla!

Vastine:

Sastamalan kaupunginhallitus on hyväksynyt Kärmevallion osayleiskaavoituksen käynnistämisen kokouksessaan 30.5.2022. Kaava on tullut vireille kuulutuksella 24.5.2023. Kaavan käynnistämispäätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen, mutta valitus on vedetty pois syksyllä 2023, joten kaavan käynnistämispäätös on lainvoimainen.

Tuulivoimamelun mallintamisessa on noudatettu Ympäristöministeriön (2014) ohjetta "Tuulivoimaloiden melun mallintaminen". Tuulivoimaloiden meluvaikutukset on arvioitu asiantuntija-arviona WindPRO-ohjelmalla suoritettuna mallinnuksen pohjalta. Tuulivoimaloiden melu on mallinnettu siten, että huomioidaan voimalaitosten ominaisuudet. Mallinnuksessa käytettävien tuulivoimaloiden ominaisuudet perustuvat hankkeesta vastaavan valitsemaan voimalaitostyyppiin. Melumallinnuksen ja vaikutustenarvioinnin on laatinut FCG. Melumallinnuksessa käytettävät tarkemmat tiedot kerrotaan meluselvitysraportissa.

Kaatopaikkaan kohdistuvat vaikutukset on selvitetty osana kaavoitusta ja YVA-menettelyä. Tuulivoimapuiston rakentamistoimet eivät tule kohdistumaan kaatopaikan alueelle.